

SANCTUS #2

SVERIGES UNGA KATOLIKER – 2024

STIFTSUNGDOMSDAGARNA 90-ÅRSJUBILEUM

SUK:S KONFIRMANDLÄGER

MARK WAHLBERG:
"GUD KOMMER INTE ATT GE
DIG NÅGOT SOM
DU INTE KAN HANTERA."

DE 4
KARDINAL-
DYGDERNA

KLOKHET
RÄTTVISA
TAPPERHET
MÅTTFULLHET

2.2024

SANCTUS

Redaktör och layout

Thure Gunnarsson

Kontakt

tidningarna@suk.se

Skribenter

Mátyás Belina
Daniella Rivera Brito
Thure Gunnarsson
Wiktor Nuri
Adela Ochotnicki

Ansvarig utgivare

Zuzanna Juras

Tryck

Norra Skånes Offset AB

ISSN 0346-1998

SUK

Johannes Paulus IIs
pastoralcentrum, SUK
Box 2150
103 14 Stockholm

Besöksadress

Brunnsgränd 4
111 30 Stockholm

Telefon

08-505 57 690

www.suk.se

Kontaktuppgifter SUK

För bidragsansökan och frågor kring
lokalföreningsbidrag och regionsbidrag:
eu@suk.se

För kontakt övriga frågor:

suk@suk.se eller ring 08-505 576 90

Regionstyrelser

SLUK (Stockholm och Gotland): sluk@suk.se
SUK Sydöst (Östra Sverige): sydost@suk.se
MJUK (Mellansverige): mjuk@suk.se
SUK Väst (Västsverige): sukvast@suk.se
SUK's-S (Södra Sverige): suks@suk.se
DUNK (Norrländ): suk@suk.se

Anställda

Kanslichef: robel@suk.se
Administratör: asahult@suk.se
Redaktör: thure@suk.se

Barn- och ungdomskonsulenter

SLUK: sluk@suk.se
MJUK: vanfarid@suk.se
SUK Sydöst: katarina@suk.se
SUK Väst: konsulentvast@suk.se
SUK's-S: konsulentsyd@suk.se

Hur ska jag vara?

Vi har nog alla ställt oss frågan ibland. Hur ska jag vara för att vara en god kristen människa? Hur ska jag handla för att göra rätt?

Det är inte alltid lätt att urskilja vad som är rätt och fel för oss människor. Därför har Gud hjälpt oss genom att ge oss olika hjälpmedel som ska vägleda oss. Vi har tio Guds bud och Jesus dubbla kärleksbud. Men vi har också de fyra kardinaldygderna som beskriver hur vi ska eftersträva att vara.

I det här numret kan du lära dig mer om de fyra dygderna och vad vi kan göra för att uppnå dem.

Ska du konfirmeras eller känner du någon som ska så är SUK:s konfirmandläger som ordnas på flera olika platser i Sverige ett hett tips. Stiftsungsdomsdagarna firas lite extra i år eftersom det är 90-årsjubileum. Missa inte chansen att träffa massor av andra unga katoliker i Skara helgen den 6-8 september.

Läs mer om det i tidningen!

Trevlig läsning och ha en skön sommar!

Thure Gunnarsson
Redaktör Sanctus

I DETTA NUMMER

Dygdena

De fyra kardinaldygdena.

6

Klokhhet

Hur blir jag klok?

8

Rättvisa

Så handla du rättvist.

12

Tapperhet

Mod att handla gott.

16

Stiftsungsdomsdagarna 2024

Information om årets största ungdomsarrangemang.

20

SUK ordnar konfirmandläger

Information om läger för alla konfirmander i Sverige.

21

Måttfullhet

Lyckligare genom att vara nöjd med vad du har.

22

Father Stu

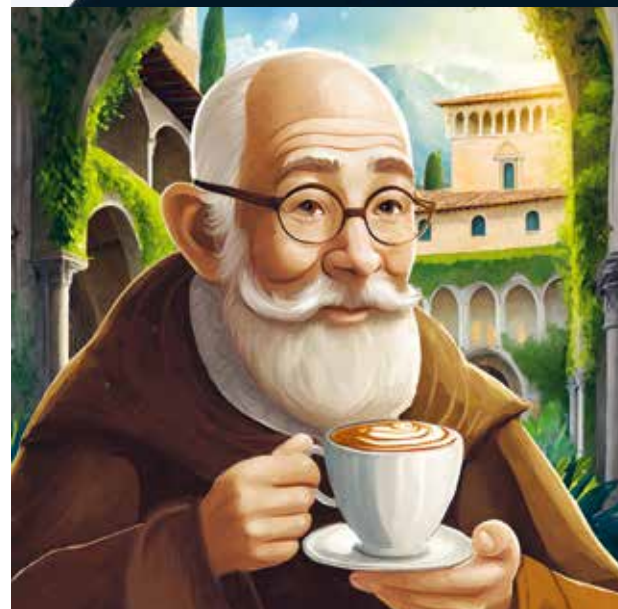
Mark Wahlbergs verklighetsbaserade katolska film.

26

Smått och gott

Korta Katolska nyheter.

30

Dygderna välja att göra gott

TEXT: THURE GUNNARSSON

Har du hört talas om de fyra kardinaldygderna? De fyra kardinaldygderna är klokhet, rättvisa, tapperhet och måttfullhet.

Alla föds med egenskaper och förmågor som gör att vi kan fatta kloka beslut. Dessa egenskaper kallas dygder. Dygder betyder ungefär "att duga till". En dygd är en styrka eller en kraft som du har inombords och som du kan utveckla och

träna upp så att den blir en god vana som hjälper dig att välja det goda.

Det finns fyra av dessa dygder som är de viktigaste och som kallas kardinaldygderna. Ordet "kardinal" har här inget att göra med den katolska kyrkans kardinaler, det

DE FYRA KARDINALDYGDERNA

Klokhet

Rättvisa

Tapperhet

Måttfullhet

handlar om ett latinskt ord som i detta sammanhang betyder "huvudsaklig". Termen kardinal kommer från latinets "cardo", som betyder ungefär gångjärn. Dessa fyra dygder kallas "kardinaldygder" eftersom alla andra dygder faller under dem och hänger på dem.

Kardinaldygderna

De fyra kardinaldygderna är klokhet, rättvisa, tapperhet och måttfullhet. Det innebär att:

- En klok person använder sig av sitt sunna förnuft, tänker efter och känner igen det som är rätt och fel.
- En rättvis person ser till allas bästa och respekterar allas rättigheter.
- En tapper person har mod och uthållighet och håller fast vid det goda.
- En måttfull person kan behärska sina tillfälliga känslor och vara lagom utan att överdriva.

Eviga dygder

Kardinaldygderna är eviga och blir aldrig omoderna. De fyra kardinaldygderna – klokhet, rättvisa, tapperhet och måttfullhet – är relevanta för människan i varje tidsålder eftersom de är relevanta för människan själv, inte för tidsåldern. De

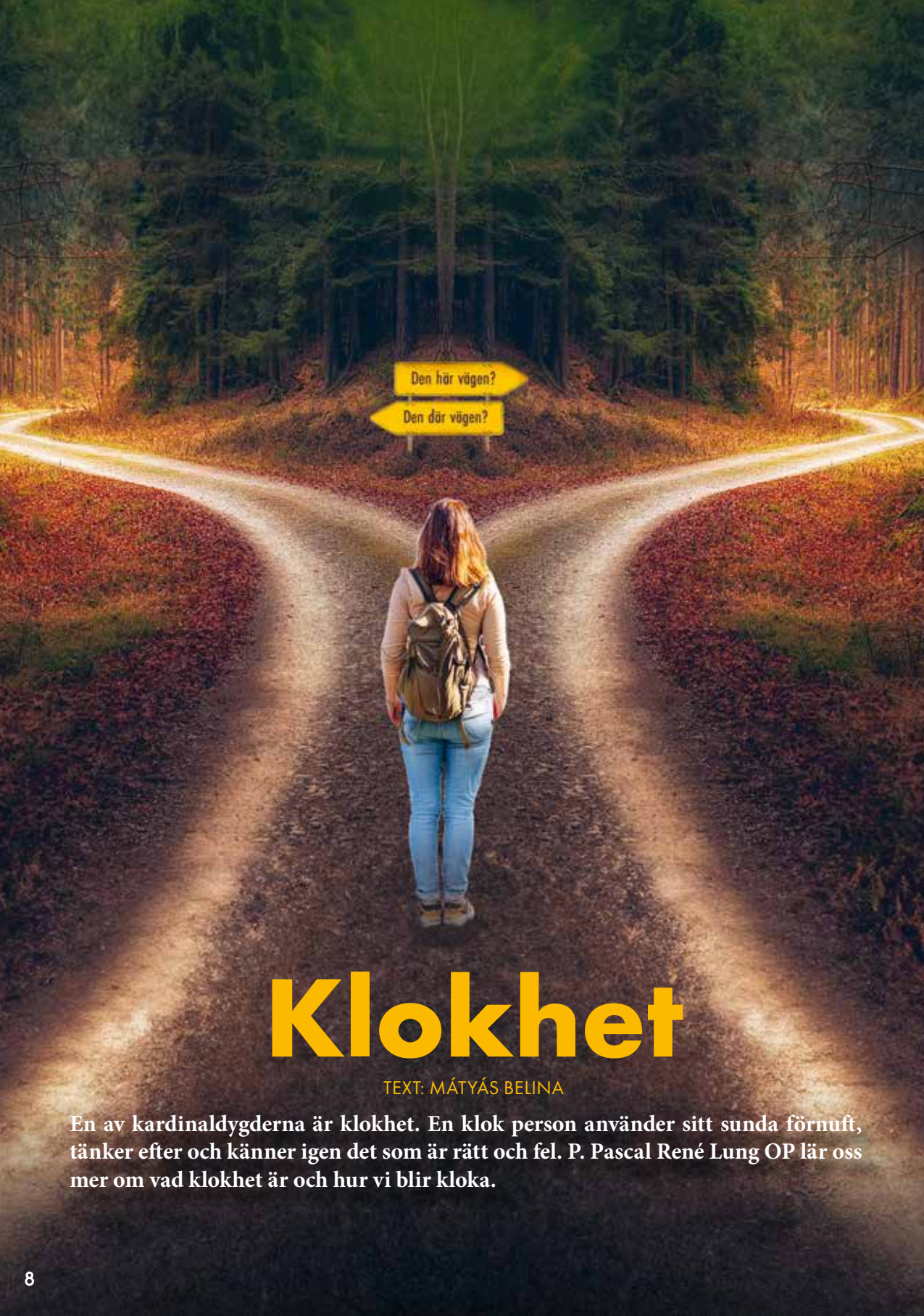
passar människans natur och våra mänskliga behov.

Träning

Kardinaldygderna kan du träna upp som en idrottare tränar upp sin fysiska styrka. Gud kallar oss att leva ett moraliskt liv för att komma honom närmare. Men du väljer själv om du vill bli en klok, rättvis, tapper och måttfull person.

Varför följa dygderna

Dygderna vill hjälpa oss att göra gärningar som leder oss mot helighet. Guds ord säger att "tron utan gärningar är död". Dygdens gärningar är frukten av tron, det vill säga av en levande tro på Gud. Att sträva efter att vara helig är vårt sätt att tack Gud för att vi blir frälsta. Men vi kan inte göra det utan Guds hjälp. Gud respekterar vår frihet och har gett oss den fria viljan. Han gör sin kraft och sin nåd tillgänglig för oss när vi är förenade med Kristus. Men om vi bara lutar oss tillbaka och väljer att inte använda kraften och nåden vi fått, är vi precis som den ogudaktige och slöe tjänaren som grävde ner sin herres pengar i stället för att få dem att växa, i Jesu liknelse om talenterna (se Matt 25:14-30). ■

Klokhhet

TEXT: MÁTYÁS BELINA

En av kardinaldygderna är klokhhet. En klok person använder sitt sunda förnuft, tänker efter och känner igen det som är rätt och fel. P. Pascal René Lung OP lär oss mer om vad klokhhet är och hur vi blir kloka.

P. Pascal René Lung OP

“Klokhhet sätter det praktiska förnuftet i stånd till att alltid och överallt urskilja vårt sanna väl och välja de rätta medlen för att uppnå det.” (Katekesen, 1835) så beskriver katekesen klokhhetens dygd. Men vad innebär det? För att ta reda på den saken intervjuar vi P. Pascal René Lung OP, dominikanmunk och generalvikarie för biskopen.

Vad betyder det när vi kallar klokhhet för en dygd?

Dygder är först och främst inte en specifikt kristen idé. Den kommer ifrån antikens filosofer där Aristoteles myntade idén om fyra moraliska dygder för att hjälpa människan att leva ett anständigt liv. Denna idé var sedan något som min medbroder heliga Thomas av Aquino tog upp igen på medeltiden. Han förankrade dem då också till de heliga skrifterna, t.ex. om hur Paulus talar i Filippébrevet om: ”Det som är sant, det som är upphöjt, rätt, rent, det som är värt att älska och akta, allt som kallas dygd och allt som förtjänar beröm,

ta fasta på allt detta.” (Fil 4:8)

Våra laster drar oss ifrån Gud. Det är som Paulus säger “Det goda jag vill göra, det gör jag inte” och det är här man kan hänvisa till dygderna.

Det finns de teologiska dygderna - tro, hopp och kärlek, som har ett direkt förhållande till Gud. De har Gud som ursprung, motiv och objekt. Sedan finns de fyra kardinaldygderna, klokhhet, rättfärdighet, själsstyrka eller mod och måttlighet. Ordet kardinal kommer från det latinska ordet *cardo* som betyder gångjärn - de som

“Dygd innebär en inre hållning hos människan att ständigt och beslutsamt göra det goda. Den gör det möjligt för en person att inte enbart göra goda gärningar utan också att ge det bästa av sig själv. [...] En sådan person söker det goda i konkreta handlingar.”
(Katekesen, 1803)

Genom att tänka igenom hur vi ska handla och använda vårt förnuft kan vi urskilja vårt sanna väl och välja de rätta.

öppnar. De hjälper oss att komma in i det goda, det vi strävar efter. Klokheten, en av de fyra kardinaldygderna, är den som hjälper oss mest med förnuftet och med samvetet. Det hjälper oss att ta vårt ansvar, att lyssna på vårt samvete i våra liv och att ta rätt beslut.

Klokheten hjälper oss att vara förankrade i verkligheten och skilja mellan det väsentliga och det oväsentliga. Det innebär att genom att handla på ett moraliskt sätt kan vi skapa en vana - habitus - för att i vårt vardagliga liv styrka vår vilja och forma våra känslor och vårt förnuft. Det handlar inte enbart om rätt och fel - sådant lär man sig om när man tar körkortet, men när det finns situationer som inte förekommer i manualen och där man måste ta snabba beslut i pressade situationer. Där hjälper klokheten.

Skiljer sig kyrkan och omvärlden åt i sin syn på vad klokhet innebär?

Ja. I samhället kan vi förstå det ibland som att vara listig - och det är det inte! Det är mycket djupare än så. Den är en hjärtats intelligens. Det är som en kompass som hjälper oss i vår vardag och innebär att vi kan se lite längre fram än vad bara förnuftet eller kunskapen vill säga.

Kan man öva sig i klokhet?

Först och främst hjälper det att läsa de heliga skrifterna men också att fästa blicken på Jesus Kristus i evangelierna. Vi ser hela tiden klokheten i hans agerande. Vi ser exempelvis i fallet med äktenskapsbryterskan hur Jesus, medan han respekterar lagen, också tar hänsyn till syn-

“Målet för ett dygdigt liv består i att bli lik Gud.”
(Katekesen, 1803)

daren. Det är där vi ofta måste öva oss: i försoning. Där hjälper klokheten oss, och även modet - att våga gå vidare.

Ofta brukar man använda vishet och klokhet synonymt, men...

Visheten tillhör de andliga gåvorna man tar emot vid konfirmationens sakrament. Den är given av den Helige Anden. Dygden skall forma allt det mänskliga efter förnuftet medan visheten tillhör mer det gudomliga, som t.ex. när Gud skapar världen genom sin vishet. Det är genom visheten som vi kan leva i sanning och kärlek. Gud är visheten själv. Den är det gudomliga som kan förvandla oss och som vi ska sträva efter.

Vilka fallgropar kan det finnas för en ung katolik som vill leva dygdigt?
Jag skulle säga att den största svårighet-

en är att inte hitta en gemenskap med jämnåriga. Kyrkan är ju de heligas gemenskap och man kan inte leva sin tro ensam. Det går inte. Därför har vi den heliga mässan som vi har varje dag och särskilt på söndagar. Då får vi ta emot sakramentet, höra heliga skriften men också hitta en gemenskap. Och att inte hitta den är något som kan vara svårt för en ung troende. Gemenskapen med Gud och med min nästa hjälper mig att leva ett dygdigt liv. ■

“Det är klokheten som omedelbart leder samvetsomdömet. [...] Tack vare denna dygd använder vi oss av de moraliska principerna på de enskilda fallen utan att ta fel.”
(Katekesen, 1806)

VI FIRAR **CHRISTUS VIVIT*** 5 ÅR

Du som är engagerad i kyrkans ungdoms- och/eller karitativa arbete välkomnas till

CHRISTUS VIVIT-FESTEN 2024

23-24/11 • ERSTA KONFERENS, STOCKHOLM

Vi uppmärksammar kraften och glädjen i ungas engagemang för tron på Kristus och för att leva sin tro genom kärlekens gärningar.

Anmälan öppen **1/9-20/10** för dig som önskar boende på Ersta, eller senast **3/11** för dig som ordnar boende på egen hand. Åldersgräns 18+, anmälningsavgift 100:--

ANMÄLAN OCH KONTAKT:

* Påvens uppmaning efter ungdomssynoden 2019

PROGRAM LÖRDAG KL 14.00 - SÖNDAG 14.00
MÄSSA MED BISKOP ANDERS INSPIRERANDE EXEMPEL IDÉER FÖR FRAMTIDEN FESTLIG MIDDAG NÄTVERKANDE ÅRETS ADVENTSINSAMLING - DEN LOKALT FIRADE VÄRLDSUNGDOMSDAGEN

KATOLISKA KIRKAN I SVERIGE • UNGDOMSPASTORALA TEAMET • CARITAS SVERIGE

PILGRIMSRESA TILL ASSISI

FÖR DIG SOM ÄR ENGAGERAD I KYRKANS UNGDOMSARBETE 27 OKT-1 NOV 2024 (HÖSTLOVSVECKAN)

ÅLDERSGRÄNS 18+
DIGITALT FÖRBEREDELSEMELOTE onsdag 2/10 kl. 19-20
PRIS 3000 kronor. I priset ingår flygbiljett (Arlanda/Kastrup), busstransfer, fem hotellövernattningar i enkelrum med halvpension och det gemensamma programmet

KONTAKTPERSON Elin Jönsson, stifts ungdomskonulent
elin.jonsson@katolskakyrkan.se, tel. 070 30 44 137.

INTRESSEANMÄLAN ÖPPEN T.O.M. 1/9!

KATOLISKA KIRKAN I SVERIGE • UNGDOMSPASTORALA TEAMET

RÄTTVISA

TEXT: ADELA OCHOTNICKI

Detta nummer handlar om dygder och en av dem är rättvisa. För att ge oss mer kunskap om vad rättvisa är och hur vi som katoliker kan tänka och agera rättvist så har SUKs egen TikTok-stjärna, tillika Fader Witold Mlotkowski OFM svarat på ett flertal frågor på ämnet.

Vad är rättvisa?

Rättfärdighet är den moraliska dygd som består i den beständiga och fasta viljan att ge åt Gud och nästan det som tillkommer dem (Katekesen 1807).

Varför ska vi vara rättvisa?

En rättvis person är en god person eftersom hon uppfyller det som Gud vill (Ord 10:28). Ibland, när man läser Bibeln upptäcker man att "rättvisa" och "helighet" har samma betydelse (Matt

3:15; 20:21). Att vara rättvis betyder mindre stress och skam – för när lögnen kommer fram måste du konfrontera den bedragna personen. En rättvis person har också mer sanna vänner eftersom de kommer att uppskatta din karaktär. Till slut så är betydelsen av att vara rättvis att du är modig och tänker rätt.

Ska vi vara rättvisa i allt?

Utan tvekan! Det är inte lätt att vara rättvis men egentligen, vi ber om det varje dag.

Fader Witold Mlotkowski OFM berättar för Sanctus läsare hur vi kan leva rättvist.

Rättvisa förknippar man med ovillkorlig förlåtelse av allt till alla. Om du inte gör det systematiskt kommer du aldrig att vara en fri och rättvis person. Det försökte Jesus lära sina Apostlar och lär oss fortsatt i bönen "Fader vår".

Hur skiljer sig juridisk rättvisa från gudomlig rättvisa?

Guds rättvisa är barmhärtighet och godhet. Gud förenar sin rättvisa med barmhärtighet. Efter döden kommer vi att bedömas rättvist. Men mänsklig rättvisa ligger i den mänskliga naturen. I livet är rättvisa en moralisk princip där dina och andra människors rättigheter respekteras.

"Gud förenar sin rättvisa med barmhärtighet."

Guds rättvisa är alltid perfekt, som flödar av kärlek till människan. Mänsklig rättvisa är inte alltid perfekt, ibland är den blind.

Varför är det så svårt att vara rättvis?

Du har rätt, det är svårt att vara rättvis mot sig själv och mot andra. Tyvärr styr pengar och makt samt sociala medier i dagens värld. Människor glömmer ofta sina värderingar och kan nå sina mål för pengar, även på bekostnad av en annan person. Girighet, att ha och att bli känd, "be famous" är för många viktigare än allt annat.

Hur vet jag att jag är rättvis?

När jag opartiskt och konsekvent gör det som är rätt och rättvist, när jag ska handla kyskt, alltså utan dolda intentioner, när jag säger rakt på sak och älskar alla människor med en ren kärlek då kan jag bli säker på att jag har fått rättvisans gåva från Gud.

I ett samhälle där många förespråkar att var och en får se om sitt hus, hur undviker jag att ryckas med i den inställningen?

För små barn är det viktigt att det är rättvist.

Inom kristendomen används ärkeängeln Michael som en symbol för rättvisa.

Egoismen är mycket svår att utplåna ur sitt liv. Men genom bön och arbete med sig själv kan vi göra det. Jesus visade oss att det är möjligt. Det svåraste är att gå bortom sig själv, att glömma sig själv. Faktum är att väldigt få människor kan nå denna nivå. Den enda utvägen är att titta på Jesus och uppriktigt be honom visa dig vad du ska göra och ge honom möjlighet att ta dig ur denna trånga syn på sitt eget.

Det sägs att kardinaldygderna kan tränas upp. Hur gör jag för att träna upp min förmåga att vara rättvis?

När det gäller rättvisan, då kan du träna dig att samarbeta med andra, försöka att

varje dag vara mer och mer generös, vänlig och ärlig. Till exempel kan du tänka på att vara som helige Josef, i Matteusevangeliet står det om honom, att han var en rättvis man (Matt 1: 19). Nyckelelementet är att utveckla förmågan att objektivt bedöma situationen, ta hänsyn till olika perspektiv och säkerställa jämlikhet i behandlingen av människor. Det är också praxis

“En rättvis person är en god person eftersom hon uppfyller det som Gud vill.”

Inom rättssystemen används ofta bilder och statyer av Justitia (latin: Iustitia) som symbol för den moraliska kraften i rättssystemen. Hennes attribut är en våg, ett svärd och ibland en ögonbindel. Justitia härstammar från personifieringen av rättvisa i antik romersk konst.

att ha ett ansvarsfullt förhållningssätt till konsekvenserna av sina handlingar och medvetet sträva efter en rättvis lösning på problemen.

Vilka fördelar finns det med att vara rättvis?

Ordning, att se och hjälpa de andra. Ärlighet, frihet från anklagelser, opartiskhet, pålitlighet och ädelhet.

Vilka nackdelar finns det med att vara rättvis?

Det finns inga nackdelar – tycker jag.

Vad är ditt råd till unga som vill leva upp till kardinaldygderna?

Vi har enbart pratat om en av fyra kardinaldygder. De tre andra är klokhets, själstyrka och måttlighet. Gud älskar rättvisa (Ps 37). Jag ska inte säga det själv men om du vill veta hur bra det är att leva med kardinaldygderna, hur mycket lönar det sig att följa dem i ditt liv, läs gärna Bibeln, Gamla Testamentet, boken som heter Predikaren och slå upp kapitel nummer åtta. ■

Tapperhet

TEXT: WIKTORIA NURI

En av kardinaldygderna är tapperhet. En tapper person har mod och uthållighet och håller fast vid det goda. P. Rafał Zarzycki OMFconv lär oss mer om vad tapperhet innebär och hur vi blir tappra.

Pater Rafał Zarzycki OMFconv, berättar för Sanctus läsare hur vi kan våga leva tappert.

Dygden tapperhet kan ibland kännas svår att växa i eller leva enligt. Sanningen är inte alltid lätt att erkänna eller försvara i dagens samhälle. Kanske känner du dig blyg, nervös eller rädd då du ställs inför en situation där du måste ta ställning. Tapperhet innebär inte uteslutande att välja det goda inför andra människor, men det handlar också om att i ditt eget liv agera tappert, att välja det goda. P. Rafał Zarzycki, OMFconv berättar nu för Sanctus hur vi kan våga leva tappert.

Vad är dygden tapperhet?

Enligt Katolska Kyrkans Katekes innebär dygd "en inre hållning hos människan att ständigt och beslutsamt göra det goda." Tapperhet, eller med andra ord mod eller själsstyrka, är en av de moraliska dygden. Den "garanterar fasthet och ståndaktighet när det gäller att söka det goda. "

Varför ska vi vara tappra?

Tapperhetens dygd är ju en form av bekännelse av vår tro. Och Jesus uppmuntrar oss flera gånger: "Var inte rädd!"

Hur gör vi för att vara tappra?

Själsstyrka, tapperhet, är den Helige Andes gåva. Vi kan be om den. Konfirmationens sakrament utrustar människan med flera andliga gåvor. Vi skall använda Guds nåd inte bara i prövningens stund, utan träna våra dygder dagligen. Att ta itu med vardagsproblem med tro, hopp och kärlek.

Hur skiljer sig världens syn på tapperhet från kyrkans syn på tapperhet?

Kyrkan ser tapperhetens dygd som en fast inställning att göra det goda. Våra kristna handlingar skall alltid sträva efter att upp-fylla Guds vilja, att göra det goda. Människor i världen som förnekar

Vi har ofta en bild av tapperhet som liknar den här bilden på Sankt Göran och draken. Men att visa tapperhet kan vara mycket mindre dramatiskt i vardagen.

Gud kan motivera sina handlingar i sitt samvete med att de gör det goda. Men det finns också förbrytare som anser att exempelvis rån är tapperhet. Här ser vi således en stor skillnad i begreppet!

Varför är det så svårt att alltid vara tapper?

Vi kan plötsligt befinna oss i komplicerade situationer då rätta beslut är svåra att fatta. Vi kan göra fel. Vi kan bli överraskade eller utpressade. Vi har våra mänskliga begränsningar. En kan vara rädd för att stå emot sina nära och kära när någon hotar och utpressar. Som tur är, kommer Gud alltid med hjälp.

Hur vet jag att jag handlar tappert?

Att följa Guds bud, Guds kärleksbudskap är garantin.

Ska jag alltid vara tapper eller ska jag ibland hålla tyst för att undvika konflikter?

Det är svårt att ge ett färdigt svar på den frågan. Tapperhet är en dygd och på så sätt bör vi sträva efter den alltid, under alla omständigheter.

Någon som inte tar ställning när det behövs beskrivs i Jesaja 56:10 med orden: "Stumma hundar är de, som inte kan skälla..."

Monsignor Hugh O'Flaherty var en irländsk katolsk präst som visade stor tapperhet under andra världskriget när han trotsade nazisterna och räddade 6 500 allierade soldater och judar. Bilden är hämtad från ITC Entertainments film "The Scarlet and the Black".

Vår Herre Jesus är det bästa svaret: Han vek inte tillbaka och betalade det högsta priset. Vi kristna skall vara Kristuslika.

I ett samhälle där man inte ska stikka ut för mycket och anpassa sig till alla andra mer än att modigt förvara sin tro, hur undviker jag att ryckas med i den inställningen som samhället har?

Ja, det blir till och med svårare och svårare, då man i vissa samhällen genom den civila lagen nekar vissa kristna värden. Men "den breda vägen" leder ingenstans. Jesus och heliga martyrer visar oss alltid "den smala vägen" och "den trånga porten".

Det sägs att kardinaldygderna kan tränas upp. Hur gör jag för att träna upp min förmåga att vara tapper?

Dygd heter på latin virtus. Vem är virtuos? Den som dag för dag blir bättre och bättre i den talang han eller hon fått. Varje dag kan vi bli starkare när vi ber och tar itu med vilka problem som helst egentligen.

Den Salvadorianska ärkebiskopen Óscar Romero hade modet att protestera på ett fredligt sätt mot hur den våldsamma militärregimen behandlade befolkningen i landet mycket dåligt, även om han var medveten om att det kunde kosta honom livet. Bilden är hämtad från Warner Bros film "Romero".

Vilka fördelar finns det med att vara tapper?

Segern framför allt!

"I världen får ni lida, men var inte oroliga, jag har besegrat världen" (Joh 16:33).

Vilka nackdelar finns det med att vara tapper?

Svaret finns i samma Jesu ord: "I världen får ni lida..." Men Jesu sår och lidande var tillfälliga, och den eviga belöningen överträffar allt detta. Det är det glada budskapet! Är det inte underbart?

Vad är ditt råd till unga som vill leva upp till kardinaldygderna?

Missa inte en enda dag med ivrig bön, med Guds närvaro. Då växer du i Guds nåd, och befinner dig under Hans skydd och makt. Missa inte en enda god gärning du kan göra. Missa inte din chans att bli virtuos genom att leva i Guds kärlek! ■

SUK ANORDNAR STIFTSUNGDOMSDAGAR

90 - års jubileum!

*“De som litat till Herren springer
utan att bli trötta”*

Välkomna till årets största evenemang för unga katoliker!

6-8 september 2024 i Skara

Pris: 400kr

För dig mellan 15-28 år

Anmälän och information på

www.suk.se

SVERIGES UNGA KATOLIKER ARRANGERAR KONFIRMANDLÄGER LÄSÅRET 2024/2025

KOM MED PÅ

Läsårets tema: *Min nåd är allt du behöver. Ja, i svagheten blir kraften störst.*
(Ur andra Korinthierbrevet 12:9)

SUK Sydöst

SUK Sydöst (Östergötland och Småland)

29 november- 1 december 2024, Marielund på Ekerö

SUK's-S

SLUK (Stockholm och Gotland)

29 november- 1 december 2024, Marielund på Ekerö

SUK's-S (Skåne och Blekinge)

25-27 april 2025, Bökebäcksgården i Jonstorp

SUK Väst

MJUK (Mellansverige)

9-11 maj 2025, Marielund på Ekerö

SUK Väst (Västra Götaland och Halland)

9-11 maj 2025, Sjöviksgården, Sjövik i Västra Götaland

SLUK

MJUK

För mer info och anmälan skanna av QR-koden för respektive läger eller gå till www.suk.se för att trycka på länkarna.

Kostnad för lägret är 400 kr

Ta sig dit: Transporten arrangeras inte av SUK. Kontakta din församling för eventuell samåkning.

Åldersgräns: Konfirmander i undervisningsårskurs 9 (deltagare över och under är välkomna i mån av plats.)(Det går inte att delta om man är under 15 år.)

Anmälan är öppen från och med nu och stänger tre veckor innan lägret börjar.

Kontaktpersoner:

Konsulent för SUK Sydöst, Katarina Krajina Matti: katarina@suk.se

Konsulent för SLUK, Katarina Krajina Matti: katarina@suk.se

Konsulent för SUK's-S, Carl Hanna, konsulentsyd@suk.se

Konsulent för MJUK, Van Farid: vanfarid@suk.se

Konsulent för SUK Väst, Pierre Hannoun: konsulentvast@suk.se

VARMT VÄLKOMMEN!

Med stöd av:
Bilda

Måttfullhet

TEXT: DANIELLA ALEXANDRA RIVERA BRITO

En av kardinaldygden är måttfullhet. En måttfull person kan behärska sina tillfälliga känslor och vara lagom utan överdrift. Fader Fermin Landa lär oss mer om vad måttfullhet är och hur vi blir måttfulla.

Vad är måttfullhet?

Måttlighet är den moraliska dygd som minskar njutningarnas dragningskraft och åstadkommer jämvikt när det gäller att använda det skapade. Den säkrar viljans herravälde över instinkterna och håller begäran inom anständighetens gränser. En måttfull människa styr sina sinnliga begär, bevarar en sund diskretion och "låter sig inte överväldigas, så att hon följer sitt hjärtas lidelser" (Katekesen 1809).

Vi människor har en dragning till det sinnliga goda. Vi behöver den för att få det nödvändiga till livet. Om vi vore apatiska, dvs. om vi vore likgiltiga för det som behövs för livet: mat, dryck, osv. eller

för att försäkra artens bestånd skulle vi dö ut som individer eller som art.

Varför ska vi vara måttfulla?

Vi ska vara måttfulla för att säkerställa att vi får det vi behöver: inte för lite, inte för mycket.

Målet är att bevara livet. Att ha ett så sunt liv som möjligt. Det borde inte vara något större problem: den mänskliga naturen borde "veta" vad som är bäst.

Dygden hjälper oss att träffa rätt: föreställ dig något gott och som medför njutning. I den bästa av världar skulle det vara självklart att man ska ta det. Men hur mycket? Och ännu svårare fråga: är det verkligen bra för mig just nu? Förnuft-

Fader Fermin Landa
Praelatura Sanctae Crucis et Operis Dei

et måste träffa rätt så att viljan verkligen kan välja det som är bra för oss.

Ska vi vara måttfulla med allt?

Ska man vara måttfull med kärlek?

Spontant säger vi: nej. Kärleken ska bara växa. En beräknande kärlek är inte riktig kärlek.

Måttfullheten gäller det materiella goda. Det andliga goda är i sig oändligt och man ska längta efter så mycket som möjligt. Vår förmåga för det andliga är också oändligt och man ska försöka växa till fulländning.

Måttfullhet gäller det som är begränsat men vi har en tendens att göra det till något absolut (en slags avgudadyrkan). Måttlighet med det som kan vara skadligt för hälsan eller som avskiljer oss från Gud.

Varför är det så svårt att vara måttfull?

Läran om arvsynden – som är förbunden med läran om återlösningen genom Kristus – ger förmågan att med klar blick kunna se på människans situation och hennes handlande i världen. Genom stamföräldrarnas synd har djävulen skaffat sig ett visst herravälde över människan, även om hon förblir fri. Arvsynden medför "träldom under hans makt som

var dödsrikets herre, nämligen djävulen". Att inte bry sig om att människan har en skadad natur, som är böjd att göra det onda, leder till allvarliga misstag när det gäller uppfostran, politiken, det sociala handlandet och moralen. (Katekesen 407)

Vi har två fiender att kämpa emot: djävulen som försöker leda oss bort från det riktiga goda (Gud och hans kärlek) och en skadad natur som inte riktigt kan orientera sig när det gäller vägen till att bli en fullkomlig människa där kropp och själ kan samverka för att föra ett riktigt mänskligt liv.

På svenska säger man att "lagom är bäst". Kan man säga att det gäller för att vara måttfull?

Det låter som ett bra förhållningssätt. Inte för mycket, inte för litet. Men innan man applicerar denna regel borde man fråga sig om handlingen överhuvudtaget är rätt. Att stjäla lagom kan inte vara något bra! Man ska först bedöma om en handling är moraliskt god eller inte. Man får inte äta lagom med kött på långfredagen. Måttfullheten är då att avstå från köttet och dygden gör att man känner glädje i att avstå något som attraherar oss men som just nu och på grund av andliga skäl inte är bra för mig.

Hur vet jag att jag är måttfull?

Jag skulle säga att det gäller att se vem som styr vårt liv; är det lidelserna och yttre omständigheter eller känner vi oss fria att göra det vi ska?

Vi kan också kolla på vårt humör. Om vår sinnesstämning svänger i från upprymt till deppigt tillstånd, från sprudlande lycka till meningslöshet. Om vi inte kan hitta jämvikt i vår vardag.

Allt detta kan tyda på att man dras åt

Även om omåttlighet kan verka lockande kan det många gånger också vara direkt skadligt för vår psykiska och fysiska hälsa att överdriva allt för mycket.

olika håll av känslor och att förnuftet inte har så mycket plats i våra handlingar.

I ett samhälle där måttfullhet inte är så populärt hur undviker jag att ryckas med i jakten på ständigt mer av allt?

Konsumtionssamhället drabbar oss alla. Vi bombarderas ständigt av reklam som försöker övertala oss att vi behöver det ena eller det andra, att lyckan ligger bara ett klick bort.

Man kan försöka begränsa impulsinköp. Innan man skaffar något nytt kan man ta en betänketid för att kanske rådfråga med någon annan, det kan vara föräldrar, någon vän vi kan lita på eller varför inte begrunda det i samtal med Jesus i bönen och fråga honom.

Måttfullhet gäller inte bara prylar man köper. Måttlighet i dryck och mat: Det traditionella lördagsgodiset kan kanske vara en strategi också när man är lite äldre. Man kan ha en sådan regel för något man gillar som att inte äta mellan

måltiderna; inget besök till kylskåpet eller skafferiet utanför måltiderna.

Skärmtid! Hur mycket kontroll har man över det? Man kan sätta upp ett schema för när man ska kolla på sociala medier eller spela dataspel.

Det sägs att kardinaldygderna kan tränas upp. Hur gör jag för att träna upp min måttfullhet?

Ja, och det ska man göra. Dygderna växer inte av sig själva utan genom att upprepade gånger välja det goda trots att det kan vara svårt.

Man kan välja ett av områdena jag nämnde innan och försöka behärska sig. Det betyder att man väljer det som är bättre, ädlare. Det kan hända att man misslyckas några gånger eller att man känner stort inre motstånd. Men om man inte ger upp och fortsätter kampen blir det så småningom lättare och framför allt upplever man att det är just det jag vill göra medan man känner ett viss obehag när

man låter sig dras med av känslorna.

Är måttfullheten ett sätt att begränsa människans fria vilja?

Den fria viljan är den förmåga vi har att otvunget kunna välja mellan att göra det ena eller att göra det andra, att göra det eller inte. Det är en förutsättning för vår frihet som innebär att människans liv inte är förutbestämd utan att vi verkligen utformar vår framtid.

Friheten är mänsklig på riktigt när den inriktas till det sanna goda, till Gud. Människan är inte orsaken till sig själv och därför kan människan inte heller vara helt oberoende av Gud.

Måttfullheten begränsar inte vår frihet utan den gör oss friare eftersom den möjliggör att vi väljer rätt. Den låter oss ha en viss distans till det materiella.

Vilka fördelar finns det med att vara måttfull?

Dygderna växer tillsammans och när man odlar en dygd växer också de andra. Om man är måttfull och anstränger sig för att växa i dygden växer man människa och närmar sig fulländning.

För den helige Paulus gäller det att vi ska bli fullvuxna och nå en mognad som svarar mot Kristi fullhet (Ef 4:13) och i samma anda skriver det andra Vatikankonciliet: Faktum är att det endast är i det människoblivna Ordet som det som ligger i människans mysterium klart träder fram (GS, 22).

Måttfullheten hjälper oss att identifiera oss med Kristus, närma oss det kristna livets fullhet och dessutom vara en referens för andra människor om vad ett gott liv är.

Vilka nackdelar finns det med att vara måttfull?

Jag kan inte se några nackdelar med dygden!

Någon kan kanske invända att man går miste om det goda, om njutningar; att livet blir tråkigt.

Egentligen är det tvärtom omåttlighet som gör att man hela tiden behöver nya och större intryck för att bli tillfredsställd. I stället för lycka får man ett visst beroende, ett behov av nya saker.

Den som kan styra sina lidelser med sitt förnuft kan njuta av det goda men utan att bli förslavad av det materiella. Man missar inte något utan man förfinar sin smak.

Vad är ditt råd till unga som vill leva upp till kardinaldygderna?

Först skulle jag vilja säga att strävan efter kardinaldygderna inte är en fåfäng strävan efter en vacker självbild utan efter det goda livet. För en troende dessutom gäller det att se strävandet efter dygderna som ett sätt att växa i det andliga livet och därmed bli alltmer lik Kristus.

Kardinaldygderna är ju mänskliga dygder men den gudomliggörande nåden gör att de också blir övernaturliga dygder. Därför är första rådet att be Gud om dem. På samma sätt som vi ber om att bli bättre kristna.

Dygderna odlas genom att upprepa de goda handlingar som ingår i dygden. Så gör en träningsplan; var klämmer skon? Vad är det som jag tycker att jag inte kan leva utan?

Granska hur ofta du kollar på sociala medier och om det inte finns ett slags beroende där, eller dataspel eller vilka vanor du har kring sömnen: för sent till sängs eller omöjligt att stiga upp på morgonen eller att stiga upp mitt på dagen under helgen. ■

Katolsk film: Father Stu

TEXT: THURE GUNNARSSON FOTO: SONY PICTURES

Just nu går det att se filmen "Father Stu" på Netflix och Viaplay. Det är något så ovanligt som en Hollywoodfilm med katolskt tema. Huvudrollen som Stuart spelas av Mark Wahlberg som också producerat filmen och har finansierat delar av den själv.

På många sätt påminner Father Stu i filmen och Mark Wahlbergs liv om varandra. En uppväxt där de båda hamnat snett och en tro på Gud som räddar dem och får dem att hitta den rätta vägen i livet.

Skådespelaren Mark Wahlberg har svenskt påbrå på faderns sida. Han växte upp i en familj som var katoliker och han var den yngsta av nio syskon i familjen.

När mamman och pappan skildes började problemen för den unge Mark. Som 14-åring gick han med i ett gäng som syslade med stölder, droger och langning. Våld var en del av gängens liv och vid 16 års ålder, dömdes Mark till fängelse i 45 dagar för misshandel och mordförsök. När fängelsedörrarna stängdes runt Mark var det första 16-åringen gjorde att be.

Den unge Stuart Longs möte med den katolska kyrkan får en omvälvande inverkan på hans liv.

– Det var då jag började ifrågasätta det liv jag levde och "provade att be", som Mark Wahlberg själv uttrycker det.

leva ett gott liv idag, med fru och fyra barn och en framgångsrik karriär tackar Mark sin tro för men säger att han aldrig tar detta för självklart.

Tron förändrade hans liv

Mark Wahlberg mötte alltså Gud på en av de mest oväntade platserna, i fängelset på Deer Island i Massachusetts. Men det stannade inte vid en bön utan Mark lärde känna Gud bättre och bättre. Till slut blev Gud så viktig i hans liv att han idag till och med kallar tron för den viktigaste delen av hans liv. Under denna svåra tid var en präst som vägledde honom otroligt viktig för honom.

Det var den tron på Gud som blev en vändning i livet för honom. Att han kan

"Jag tillskriver all min framgång min katolska tro. Min tro har gett mig viljan att vara en bra far, en bra make och viktigast av allt, en bra människa."

–Mark Wahlberg–

Från fånge till skådespelare

Efter fängelset ville Mark börja ett nytt liv men visste inte riktigt hur. Hans äldre bror, Donnie Wahlberg, som hade blivit känd för att ha grundat pojkbandet "New Kids on the Block", såg Marks talang för musik och ville hjälpa honom ur kriminaliteten. Han fixade ett skivkontrakt åt Mark. Mark släppte sitt debutalbum under artistnamnet "Marky Mark". Skivan blev mycket väl mottagen inte bara i Amerika utan även i Europa. Några år senare började han sin karriär som skådespelare. Marks skådespelarkarriär blev framgångsrik och det dröjde inte länge förrän han spelade i filmer med stjärnor som Leonardo Di Caprio och George Clooney.

Idag är Mark Wahlberg en av de mest

framgångsrika Hollywood-skådespelarna. Han har dock aldrig glömt sitt ursprung. Han har grundat "Mark Wahlberg Youth Foundation" som stöder många ungdomsutvecklingsprogram för unga med problem. Mark är också aktiv inom stödorganisationen "The Good Shepherd Center for Homeless Women and Children". På sina sociala medier är han tydlig med sin katolska tro och gör varje söndag en inspelning där han gör korstecken och påminner sina miljoner följare om att på söndag ska vi alla gå i mässan.

– Jag är medveten om att jag har tron att tacka för all min framgång, säger han.

Father Stuart

Mark hörde först talas om historien om prästen vid en middag med två präster. Han kände omedelbart att han var tvungen att göra en film om hans fascinerande liv.

Den unge Stuart Long var en våghals med vissa alkoholproblem och tog sig fram genom livet som amatörboxare. En trafikolycka, som han återhämtar sig förvånansvärt snabbt från, får honom att

börja fundera på sitt liv och tanken om att ge sitt liv till Gud föds hos honom. Långsamt börjar en förändringsprocess hos honom, tills han slutligen inser att Gud kallar honom till att bli präst. Hans föräldrar som inte är troende gör allt de kan för att få honom att ändra sig. Men Stuart är fast besluten. Stuart börjar på prästseminariet. Redan innan prästvigningen visar det sig att han lider av IBM, en allvarlig sjukdom där musklerna blir svagare och svagare och till slut kan man inte längre leva utan livsuppehållande medicinska åtgärder. Father Stu dör vid 50 års ålder.

Hollywood förkastar idén

I Hollywood föll det inte alla i smaken när Mark Wahlberg kom med sin idé om att göra en film om en sann historia om en katolsk präst. "Hollywood gör helt enkelt inte sådana här filmer", var en vanlig reaktion när han presenterade sin idé. "Det finns ingen ekonomi i att göra en sådan film. Ingen vill se den", var en annan reaktion.

Till slut lyckades Mark få filmen gjord

Mark Wahlberg och Stuart Long har på många sätt gjort samma livsresa från en destruktiv livsstil, via tron till en sund livsstil.

genom att han betalade en stor del av produktionskostnaderna själv.

– Father Stu var den viktigaste filmen jag någonsin arbetat med. Jag har faktiskt förberett mig för det här i hela mitt liv, säger skådespelaren i en intervju.

Stuart Longs föräldrar har till en början svårt att acceptera att Stuart vill bli katolik. Samtidigt leder det till att föräldrarna hittar tillbaka till varandra efter att ha levt skilda åt.

Mark känner igen sig i Stu

Det är inte förvånande att Mark Wahlberg kände igen sig själv i delar av Stuarts liv. Han hade också upplevt bitterheten och vilsenheten och hur Gud bar honom genom svårigheterna.

– Gud kommer inte att ge dig något som du inte kan hantera. Han kommer alltid att guida dig dit du ska vara, oavsett an-

ledning, säger Mark.

– Father Stu är inte en töntig kristen film. Filmen handlar om tunga ämnen, trasiga människor och mycket vänlighet, sa Wahlberg i en YouTube-intervju med fader Mike Schmitz.

– En sådan film behövs verkligen just nu! Vi har alla gått igenom saker under de senaste åren som vi aldrig trodde att vi skulle behöva uppleva, tillägger Mark.

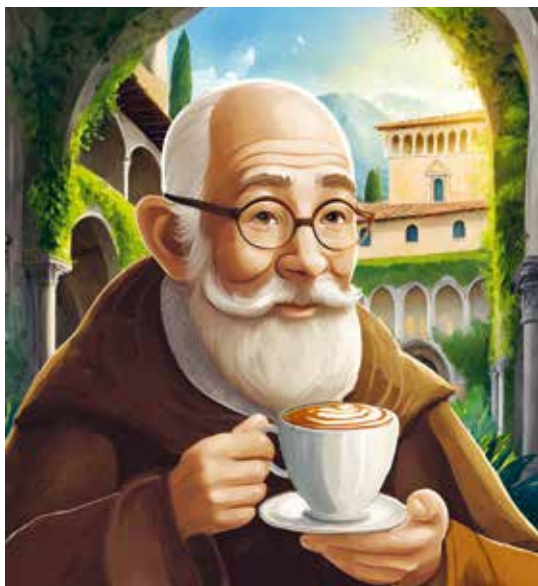
Mycket positivt mottagande

I USA har filmen fått ett mycket bra mottagande av biopubliken och har framgångsrikt tjänat in omkostnaderna för produktionen. Tyvärr har filmen inte gått upp på biograferna i Sverige men finns att se på strömningstjänsterna Viaplay och Netflix.

Men oavsett hur framgångsrik filmen blir så var det för Mark Wahlberg ett projekt som låg honom varmt om hjärtat. Ett "kärleksbrev till Gud", som han själv kallar det.●

"Det första jag gör när jag börjar min dag är att jag går ner på händer och knän och tackar Gud."

–Mark Wahlberg–

En cappuccino tack!

Cappuccinon, en av de mest populära kaffedryckerna uppfanns faktiskt av en munk på 1600-talet.

Munken Marco D'Aviano smakade kaffe men tyckte att det var för beskt och hällde i lite skummad mjölk i kaffet och vips så var det godare.

Färgen på drycken var samma som på munkens kåpa. Marco D'Aviano tillhörde den gren av franciskanerorden som på italienska kallas cappuccini och på svenska kapucinerna.

Franciskanerna har en kåpa med luva. Luva kallas "cappuccio" på italienska och ordet kapuschong på svenska kommer från det. Den gren av orden som kallas "cappuccinerna" har en längre luva än andra franciskaner och det är därför de kallas så. Nästa gång du njuter av en cappuccino så sänd ett tackens ord till franciskanerna.

Ekumenisk helg för unga vuxna

Den 21 - 22 september hålls en ekumenisk helg för unga vuxna i Stockholm.

6,5 miljoner av alla svenskar är medlemmar i någon kyrka och tänker omöjligt lika om allt. Den 21-22 september 2024 ses unga vuxna (18-35 år) från hela Sverige för att lära av varandra.

Deltagarna kommer att röra sig mellan fyra kyrkor från de olika kyrkofamiljerna i Stockholm och ta del av varandras kyrkotraditioner, lära av och om varandra genom samtal och praktik. Brunch, diskussioner, bön och diakonalt arbete.

Helgen är också en uppstart inför det Ekumeniska året 2025.

Arrangör är Sveriges kristna råd, kyrkorna tillsammans.

Skanna QR-koden så hittar du ytterligare information:

Höstnumret av
Sanctus
kommer i september!

Packat med
spännande höstläsning!

Läs i nästa nummer:
Stiftsungsdomsdagarna
Helgon som förebilder
Att vara en förebild
och mycket mer.

POSTTIDNING B

Avsändare:
Johannes Paulus IIs
pastoralcentrum, SUK
Box 2150
103 14 Stockholm

Gratis!

STÖD RIKSFÖRBUNDET BLI MEDLEM OCH FÅ SANCTUS!

Läs av den här koden
med en QR-kod läsare
på en mobiltelefon eller
surfplatta så kommer du
direkt till anmälnings-
sidan på SUK.se

**Få koll på allt spännande
som händer för unga katoliker!**

Som medlem får du dessutom:

- RÖSTRÄTT VID SUKS ÅRSMÖTE
- OLYCKSFALLSFÖRSÄKRING VID SUK-ARRANGEMANG
- NI KAN ÄVEN SÖKA BIDRAG FÖR BARN- OCH UNG-
DOMSAKTIVITETER SOM ANORDNAS AV EN LOKAL-
FÖRENING SOM TILLHÖR SUK

Tipsa dina vänner om att bli medlemmar!

Bli medlem på www.suk.se